

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Elementy literatury niemieckojęzycznej
Nazwa angielska:	Aspects of German literature
Kierunek studiów:	Filologia o profilu: filologia germańska – od podstaw - z językiem biznesu
Poziom studiów:	Stacjonarne, I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Zakład Filologii
Prowadzący przedmiot:	Opracował: prof. dr hab. Lucjan Puchalski

I Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	W	C	L	WR	Inne*	Łącznie	ECTS
3	15			15		30	2
4	15			15		30	3

II Cel przedmiotu

C1 – Przekazanie wiedzy na temat poszczególnych epok literatury niemieckojęzycznej od średniowiecza poprzez klasykę i romantyzm aż po współczesność

C2 – Przekazanie wiedzy o podstawowych uwarunkowaniach i mechanizmach rozwojowych procesu historyczno-literackiego

C3 – Kształtowanie umiejętności lektury i interpretacji tekstu literackiego

C4 – Kształtowanie umiejętności różnicowania tradycji niemieckiej i austriackiej

C5 – Kształtowanie aspiracji intelektualnych i gotowości do odbioru treści kultury

C6 – Podnoszenie poziomu językowego studentów

III Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Semestr 3 – brak

Semestr 4 – zaliczenie kursu „Elementy literatury niemieckojęzycznej” w semestrze trzecim

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie dwóch semestrów warsztatów „Elementy literatury niemieckojęzycznej”

IV Oczekiwane efekty uczenia się

WYKŁAD

E 1 – Student zna i właściwie stosuje podstawowe pojęcia za zakresu historii literatury

E 2 – Student potrafi identyfikować epoki historyczno-literackie ze względu na ich treści programowe, ideologiczne i poetologiczne

E 3 – Student zna nazwiska omawianych w ramach kursu pisarzy niemieckiego obszaru językowego i potrafi scharakteryzować ich twórczość

E 4 – Student potrafi interpretować tekst literacki w jego kontekście historycznym, politycznym i

ideowym

E 5 – Student rozpoznaje i rozumie różnice gatunkowe

E 6 – Student rozumie i umie znaleźć związki między literaturą a historią, między literaturą a rzeczywistością społeczną

WARSZTATY

E 1 – Student potrafi posługiwać się terminologią naukową z zakresu historii literatury

E 2 – Student potrafi przyporządkować tekst literacki do epoki

E 3 – Student ma wiedzę faktograficzną będącą przedmiotem kursu

E 4 – Student rozumie specyfikę tekstu literackiego oraz potrafi analizować jego historyczną i ideową problematykę

E 5 – Student potrafi znaleźć aktualne odniesienia tekstów omawianych w ramach kursu

E 6 – Student umie usytuować tekst literacki w historycznej i kulturowej tradycji

V Treści programowe:

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
w. 1	Epoka dworska i jej społeczny oraz historyczny kontekst, etos rycerski, miłość dworska, powieść dworska a epos bohaterski, problematyka „Parzifala”.	2
w. 2	Niemiecki renesans i humanizm, retoryczne rozumienie literatury: Johannes von Tepl „Der Ackermann aus Böhmen”.	2
w. 3-4	Literatura baroku i jej historyczne uwarunkowania. Poetyka M. Opitza. Alegoryczny charakter literatury XVII wieku. Stoicyzm i motyw „vanitas” w poezji barokowej.	4
w. 5-6	Epoka oświecenia w Niemczech i Europie, główne prądy filozoficzne i literackie. Etos mieszczański vs. świat dworski. Gottsched i jego reforma teatru, Lessing i problematyka dramy mieszczańskiej.	4
w. 7	Test podsumowujący.	2
w. 8	Ideowy i literacki program „burzy i naporu.” Teksty programowe ze zbioru „Von deutscher Art und Kunst”.	2
w. 9	Epoka klasycyzmu-romantyczna. Literacki Weimar i utopia świata starożytnego. Literacka Jena i program „progresywnej poezji uniwersalnej”.	2
w. 10	Biedermeier i mieszczański realizm. Uwarunkowania społeczno-polityczne, poetyka i postawy pisarzy.	2
w. 11	Naturalizm w kontekście procesów modernizacyjnych i rozwoju nauk przyrodniczych. Literatura modernistyczna. Syndrom depersonalizacji, poetyka felietonu, kryzys języka.	2
w. 12	Literatura okresu międzywojennego. Dadaizm; amerykańizm; „nowa rzeczowość”; temat wojny; liryka B. Brechta.	2
w. 13	Literatura po roku 1945 w Niemczech. Działalność „Grupy 47”, pisarze wobec kwestii podziału Niemiec, literatura NRD, temat utraconej ojczyzny.	2
w. 14	Literatura Austrii po roku 1945. „Austriakische Renaissance”, „Grupa Wiedeńska”.	2
w. 15	Najnowsze dokonania współczesnej literatury niemieckojęzycznej: Ch. Ransmayr, P. Süskind, E. Jelinek.	2
Forma zajęć: warsztaty		
war. 1	Lessing i problematyka niemieckiego oświecenia.. Dramat oświecenia:”Emilia	2

	Galotti” (lub „Natan Mędrzec”).	
war. 2	Goethe jako pisarz „burzy i naporu”: „Cierpienia młodego Wertera”.	2
war. 3	Klasyka weimarska i jej historyczne oraz filozoficzne tło. Goethe jako klasyk: „Podróż włoska”.	2
war. 4	„Faust” jako opus magnum Goethego: Problematyka „Prologu w niebie”.	2
war. 5	Czarodziejski flet” Mozarta i narodziny niemieckiej opery. Literackie wzorce libretta i jego oświeceniowy program. Wątki wolnomularskie w tekście opery.	2
war. 6	Niemiecki romantyzm: J. von Eichendorff: „Z życia nieponia”.	2
war. 7	Test pisemny	2
war. 8	Twórczość H. Heinego w kontekście „Młodych Niemiec”: „Niemcy. Baśń zimowa”.	2
war. 9	A. Stifter i jego literacki program. „Bergkristall” (lub inne opowiadanie)	2
war. 10	G. Hauptmann i niemiecki naturalizm: „Dróżnik Thiel”.	2
war. 11	Problematyka wiedeńskiego modernizmu. H. von Hofmannsthal (lub R. M. Rilke): liryka.	2
war. 12	Niemiecka literatura międzywojenna: B. Brecht, „Opera za trzy grosze”.	2
war. 13	Literatura niemieckojęzyczna po roku 1945. Rozrachunek z narodowosocjalistyczną przeszłością: G. Grassa, „Błaszany bębenek”.	2
war. 14	Test pisemny	2
war. 15	Współczesna literatura niemieckojęzyczna: E. Jelinek, „Pianistka” lub Süskind, „Pachnidło”.	2
Suma godzin		60
VI Narzędzia dydaktyczne		
1.	Podręczniki i opracowania historyczno-literackie	
2.	Teksty źródłowe	
3.	Filmy i nagrania telewizyjne, komputer, internet	
VII Metody dydaktyczne		
	1. Metoda ekspozycyjna 2. Metoda interakcyjna 3. Analiza tekstów źródłowych	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1/ sem.3 i 4	Krótkie testy pisemne sprawdzające wiedzę i umiejętności zdobyte podczas warsztatów. Testy mają charakter otwarty i pozwalają sprawdzić, czy studenci przyswoili sobie wiedzę na temat omawianych w ramach ćwiczeń lektur, ich autorów i poszczególnych epok oraz czy potrafią stosować tę wiedzę we własnych analizach.	
F2/ sem.3 i 4	Prezentacja dorobku wybranego pisarza na tle epoki – projekty indywidualne	
P1/sem.3 i 4	Test podsumowujący Test ma charakter otwarty. Poszczególne pytania sprawdzają, czy student ma wiedzę faktograficzną będącą przedmiotem kursu i czy potrafi się posługiwać właściwą terminologią. W drugiej kolejności test sprawdza umiejętność usytuowania tekstu w jego historycznych, politycznych i ideologicznych realiach. Odpowiadając na pytania student demonstruje, czy potrafi przywołać programowe hasła poszczególnych kierunków, umie zrekonstruować ich poetologiczne założenia i nazwać właściwe dla	

	nich centralne pojęcia.					
P2/sem. 4	<p>Egzamin ustny</p> <p>Zakres egzaminu obejmuje treści programowe zrealizowane w trakcie wykładu i warsztatów. W trakcie egzaminu student odpowiada na dwa pytania. Pytanie pierwsze sprawdza w pierwszej kolejności wiedzę faktograficzną. W pytaniu tym zawiera się jednak zawsze aspekt analityczny, tak aby odpowiadający na nie student mógł zademonstrować stopień opanowania właściwej dla zagadnienia terminologii literaturoznawczej, a jednocześnie wykazać się umiejętnością analizy i oceny faktów czy procesów historyczno-literackich, ukazując ich społeczne, ekonomiczne i ideologiczne uwarunkowania oraz związki ze współczesnością. Przykład: Proszę omówić w oparciu o wybrane przykłady program i charakter literatury oświecenia, wskazując jednocześnie na oświeceniowe wątki w literaturze niemieckiej po roku 1945.</p> <p>Pytanie drugie odwołuje się do tekstu, który był omawiany w ramach warsztatów. Student czyta tekst literacki lub jego fragment, a następnie komentuje zawarte w nim treści i problemy, odwołując się do wiedzy ogólnej na temat epoki, w której powstał lub której dotyczy. Pytanie to sprawdza umiejętność lektury tekstów literackich, opanowanie właściwej terminologii oraz zasad interpretacji.</p>					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	60					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	24					
Przygotowanie się do zajęć	36					
Przygotowanie się do egzaminu	30					
SUMA	150					
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	5					
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: 1. W. Białek, G. Kowal (red.), Arcydzieła literatury niemieckiej, Wrocław 2011. 2. M. Czarnecka, Historia literatury niemieckiej, Wrocław 2011. 3. M. Szyrocki, Dzieje literatury niemieckiej, Warszawa 1969-72.						
Literatura uzupełniająca: 1. G. Koziół (red.), Manifesty literackie " burzy i naporu", Wrocław-Warszawa-Kraków 1988. 2. T. Namowicz (red.), Pisma teoretyczne niemieckich romantyków, Wrocław-Warszawa-Kraków 2000. 3 M. Zybura (red.), Pisarze niemieckojęzyczni XX wieku, Warszawa -Wrocław 1996.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

	programu (PEK)					
W E 1	W03, U15	C1, C2; C6:	w.1 do 15	1, 3	1	P1, P2
W E 2	W01, W02, U15	C1; C2; C3 C5; C6;	w. 1 do 15	1, 3	1	P1, P2
W E 3	K_ W02, W03, K03	C1; C4; C6	w. 1 do 15	1, 2, 3	1	P1, P2
W E 4	W03, W04, U01, U10, U11, U12	C3, C5; C6	w. 1 do 15	1, 2, 3	1	P1, P2
W E 5	W03	C3; C5; C6	w. 1 do 6	1, 2	1	P1, P2
W E 6	W01, U01, K02	C2; C4;C6	w. 1 do 15	1, 2	1	P1, P2
WAR E 1	W03, U16	C1; C5; C6	war. 1 do 23	1, 2	1, 2	F1, F2, P1, P2
WAR E 2	W02, U10, U12	C1; C2; C3; C5; C6	war. 1 do 23	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P1, P2
WAR E 3	W02, K03	C1; C4; C6	war. 1 do 23	1, 2, 3	1, 2	F1, F2, P1, P2
WAR E 4	W02, U01, U10, U12	C3; C4; C5; C6	war. 1 do 23	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P1, P2
WAR E 5	U01, U10, U12	C3, C5, C5, C6	war. 1 do 23	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, P1, P2

WAR E 6	W02, U01, U10, K03	C1, C3, C4, C5, C6	war. 1 do 23	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P1, P2
---------	--------------------	--------------------------	-----------------	---------	---------	-------------------

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Efekty realizowane w ramach wykładu (W E 1, W E 2, W E 3, W E 04, W E 5, W E 6) weryfikowane są podczas egzaminu; po drugim semestrze weryfikacji efektów kształcenia służy test podsumowujący. Pytania i problemy do zreferowania formułowane są w taki sposób, aby sprawdzić rzeczywisty poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji zapisanych w efektach.

Efekty realizowane w ramach warsztatów (WAR E 1, WAR E 2, WAR E 3, WAR E 4, WAR E 5, WAR EK 6) weryfikowane są za pomocą krótkich testów pisemnych (przynajmniej dwóch w semestrze) pozwalających stwierdzić stopień opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji zapisanych w sylabusie oraz postępy w tym zakresie. Temu samemu celowi służą prezentacje przygotowywane przez studentów oraz test podsumowujący po trzecim semestrze. Weryfikacja efektów uczenia się przeprowadzana jest także w sposób ciągły podczas cotygodniowych spotkań z grupą pozwalających śledzić rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji u poszczególnych studentów na podstawie ich działań i zachowań w trakcie zajęć. Ostateczna weryfikacja tej grupy efektów dokonuje się podczas egzaminu.

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE